

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2019. március 14.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

SZENT VÁROS

Énekek: 125; 622

Alapige: Nehémiás 11,1-3

És lakozának a nép fejedelmei Jeruzsálemben, a többi nép pedig sorsot vetett, hogy minden tíz emberből vinnének egyet Jeruzsálembe, a szent városba lakóul, a többi kilenc pedig marad a maga városában. És áldá a nép mindazon férfiakat, akik önkéntesen vállalkozának arra, hogy Jeruzsálemben lakoznak. Ezek pedig a tartomány fejei, akik Jeruzsálemben megtelepedének; de Júda városaiban lakozék kiki az ő örökségében, városaikban: az Izráel, a papok, a Léviták, a Léviták szolgálói és Salamon szolgálóinak fiai.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, a te isteni tökéletességed a békesség, a csend. És köszönjük, hogy ez akkor is igaz, amikor mégis igazságosan ítélő, haragvó Úrként mutatod meg szentségedet, nagyságodat. De áldunk, hogy ekkor is először az Úr Jézusban láthatunk, akit ítélte, hogy a megváltó művet elvégezzed. És hálát adunk, Atyánk, hogy ezért lehet számunkra bűnbocsánat, szabadítás, megtartás és e bűneset utáni világban minden háborúság ellenére is békesség fizikailag is meg lelkileg.

Köszönjük, Urunk, hogy te a jószívűekkel vagy, mert ők a tied. Ugyanakkor köszönjük, hogy még mindig mented a gonosztevőket, az elveszetteket. Hálát adunk, hogy még ma is tart a kegyelem ideje. Hogy még ma is lehet a te népedhez csatlakozni, hozzád térni a tékozló fiaknak és lányoknak.

Magasztalunk azért is, Atyánk, hogy ma is készítettél ígét. Köszönjük, Urunk, hogy nemzeti ünnepünkre úgy készülhetünk, hogy rád figyelhetünk és az istentisztelet elején is hadd gondoljunk népünkre, hazánkra határon innen és túl egyaránt. És hadd áldjunk téged azokért, akik vállalták a halált is, a mártíromságot magyar népünkért az 1848-as időszakban is.

Arra kérünk, hogy adj a mi népünknek megtérést. Úgy legyen a mi népünknek jövője, hogy benned bízunk. És kérünk, hogy a magunk helyén a családban és a munkahelyen lehessünk úgy jelen, hogy akik ismernek, ismerhessenek meg téged. Köszönjük, hogy mindez lehetséges és, hogy ezért lehet a mi népünknek is jövője.

Áldunk, Urunk, hogy miattunk és érettünk is könyörölsz rajtunk, de egyedül Jézus érdeméért, Atyánk.

Ámen.

Igehirdetés

Amikor a teológia utolsó évében jártam, akkor tőlem is megkérdezték, hogy hogyan szeretnék továbbmenni majd lelkészi szolgálatba és én mindig mindenkinek azt mondtam, hogy: – Bárhova, csak Pestre nem! Hiszen én vidéken nőttem fel, falun, és úgy éreztem, hogy nem tudnék a fővárosban lakni – persze akkor még nem tudtam, hogy a budai rész más, mint a pesti rész –, de számomra Pest az Budapestet jelentette. Azt is hozzátettem alázatosan: – Ha az Úr mégis azt akarná, akkor természetesen ennek engedelmeskedem. De ha választhatok, akkor én inkább valami vidéki kisvárosba vagy faluba, akár haza is. Érdekes volt az Úrnak a munkája, hiszen Budapestre helyezett, a fővárosba kellett nagy izgalommal felköltözni, azon belül is a kertvárosi részbe és ide Pasarétre. Boldogan jöttem, mert tudtam, hogy itt a helyem, de izgatottan, mert a pasaréti gyülekezet és a főváros.

Ha olvastuk Nehémiás könyvének a részeit, a megelőző részeket is, akkor felfigyelhettünk, érdekes, már az ő idejében se szeretett mindenki a fővárosban lakni. Annak ellenére is igaz volt ez, hogy sokan segítettek a városfal építésében – olvastuk a 4. részben, valamint a 6.-ban, hogy elkészült 52 nap alatt –, de aztán mentek haza a vidéki lakóhelyekre, mert egyáltalán nem volt vonzó Jeruzsálemben lakni. Azután mégis benépesült a város. Isten népesítette be, és a 11. részben erről az isteni munkáról olvasunk.

Valamiért pedig tetszett az Úrnak úgy kijelenteni a Lelke által itt a bibliai történeteket, hogy hozzátette: „Jeruzsálembé, a szent városba lakóul” – tehát kiemelte a fővárosnak a szent voltát. Ezen kezdtem elcsendesedni, hogy mi lehetett az oka. Egyébként itt szerepel Nehémiás könyvében először, és e rész 18. versében is: „A Léviták összesen a szent városban: kétszáznyolcvannégyen.” Nem is olyan sokan a léviták, nem nagy a létszám, de ők is, ez a kisebb létszám is mégiscsak része lett annak, hogy benépesült a város, a szent város.

Az üzenetben arra fogunk figyelni, mit is jelent ez a kifejezés itt magában a könyvben és hogyan mutat ez arra, hogy ezt a várost Isten népesíti be, és az, hogy ki hol lakik, az a szent városról szóló bátorító kijelentés üzenete alapján nemcsak a földi életre, hanem az örök életre nézve is nagy erősítés, buzdítás. Sőt a földi körülmények között, a látható világ szempontjából átélt nagyon is bűneset utáni állapotok között mégiscsak hogyan lehet szent városban érezni magát Isten mai népének is. Ehhez először majd, ha röviden is, de átfogóan az egész Biblia alapján, biblikai teológiai szempontból ilyen üdvtörténeti távlatban megnézzük a szent város gondolatot; azután hogy mit is jelent ez a kifejezés Nehémiás idején is; majd pedig hogy itt a szakaszt olvasva milyen jellemzők mutatják Istennek a szent várost benépesítő munkáját.

Biblikai teológiai szempontból tehát hogyan mutat az egész Szentírás arra, amit ez a jellemző kifejezés, „szent város”, hordoz. Leegyszerűsítve hadd mondjam így: a város, ahol laknak. De itt Jeruzsálemre vonatkoztatva: ahol az Úr lakik az ő népével.

Ha pedig belegondolunk, Isten hogyan kezdte ezt az ő isteni tulajdonságát megmutatni, akkor rögtön a teremtéstörténetnél vagyunk, a Biblia elején. Ott még nem kertváros van – majd az a Szentírás végén lesz, a Jelenések könyve legvégén –, a Biblia elején még csak kert van, édenkert és tökéletes közösségben Ádám és Éva, az első emberpár a házasságban. Nekik akkor még nem volt gyermekük, tehát mint házaspár tökéletes közösségben Istennel.

Aztán a bűneset mindent megrontott. Megromlott a lakóhely is az ember számára. Ennek a példáját csak annyiban hadd hozzam ide: gondoljunk minden olyan

városra, amely bűnös és gonosz város az ószövetség lapjain. De Isten megígérte azt az övéinek, hogy egyszer majd nem vándorolniuk kell már sátorokban lakva, hanem állandó helyet választ magának, ahol folyamatosan és állandóan lakik az ő népe, az övéi között, és Dávid városa lett ez az állandó hely. S emlékszünk, hogy Dávid fia, Salamon templomot is épített Jeruzsálemben. A szent város az Úr városa, ahol a templom székel, ahol az Úr állandóan ott lakik a népe között.

De éppen Nehémiás könyve is és az egész Ószövetség mutatja, hogy amennyiben az ő népe istentelen lett, szentségtelen, nem úgy éltek, ahogy kellett volna az Úrral való közösségben, akkor pusztult a templom is, elpusztult a város is. A szent város jellege azonban akkor is megmaradt, csak az Úrnak ehhez helyre kellett állítani a népét először, azután helyre kellett állítania a várost magát. Nehémiás volt az, aki tehát a várost kőfallal körülvette, ez volt az ő küldetése.

Isten megígérte a fogságba vitel előtt is már – a prófétai ítéletek mellett mindig volt prófétai üdvhirdetés is –, hogy helyre fogja állítani a szent várost. Ézsaiás könyve 48. rész 2. verse, 52. rész 1. verse, vagy hallottuk a köszöntés igéjében Jóel könyve 3. rész 17. verséből, hogy Isten a szent várost helyreállítja.

Ezeknél a kijelentéseknél szinte mindig a messiási ígélet is megszólal ezeken a helyeken. De a messiási ígéletnek a drága üzenete minősítetten is Dániel könyve 9. rész 24. versében, ahol a hetven hétről olvasunk, a titokzatos hetven hétről, a messiási időszakról, amikor eljön a Messiás a szent városba.

Ezékiel könyvének a 40-48. részei pedig bemutatják - Emlékszünk, a babiloni fogság prófétája volt Ezékiel, tehát ő ott van a fogságban, de közben hatalmas reménységgel prófétál a drága jövőről és ennek a 40-48. terjedő részeknek az egész szakaszában -, hogy Isten hogy lesz az ő népével ismét együtt. Itt is templomközpontú város. A legvégén van ennek a prófétai könyvnek, hogy a kapuk Jákób 12 fiának a nevével fémjelezve. Ez a bibliai kijelentés a maga szimbolikus képeivel is, de ezzel az egyszerű ténnyel: a kapukon Jákób 12 fiának nevei mutatja, hogy az Úr népe teljes és ismét az Úrral. De mindez azért, hogy a Messiás eljöhessen.

Itt fontos Nehémiás könyvének a 11. része is: ne csak kőfallal védve legyen, hanem legyen benépesülve Jeruzsálem, a szent város, mert majd ide jön el a Megváltó, a Szabadító. Aki el is jött. Emlékszünk-e, hogy Jézus történetében hol van szent városról? Hova viszi föl a Sátán az Úr Jézust, hogy megkísértse másodszor? Beviszi a szent városba és a templom ormára állítva: ...vedd le magadat, mert meg van írva... És Jézus azt mondja: „Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!” – ez is meg van írva. Máté 4,5. Valamint 27, 53.

Máté evangéliuma végén a passiótörténetben (nem akármilyen helyen!) a Messiás már nemcsak kísértetik, hanem meg is hal. Abban a pillanatban, amikor bekövetkezett Jézus testi halála – ugye előtte pedig a lelki, az „Én Istenem, én Istenem! miért hagytál el engemet?” kijelentés miatt tudjuk egyértelműen –, mi is történt? A templom kárpitja kettészakad, megrendül a föld, kinyílnak a sírok, feltámadnak ószövetségi szentek és bemennek... Hova? A szent városba. Megjelennek, azután pedig nem olvassuk, hogy mi történik velük, de most nem is fontos, hanem itt mutatja a megváltó mű kiteljesedése Jézus kereszthalála, halála, de még nem az ő feltámadásának az örömhíre, hanem annak az örömhíre, hogy legyőzött a halál, mert ószövetségi szentek támadtak föl és a szent városba bemennek. Jézusnak miért kellett meghalni? Mert a szent város nagyon szentségtelen. És emlékszünk, Jézus megígérte, hogy el fog pusztulni. Még sírt is fölötte. De most még a Messiás halt meg.

Az újszövetségi kijelentésben az Isten népének a jellemzője képpel, mint a város, Sion vagy a szent város; Galata levél 4. rész 24. verse, Zsidókhöz írt levél 12. rész 22. versei, ahol az Úr népe mint város a képben, kiteljesedve pedig a Jelenések könyvében a 11. rész 2. versében, aztán a 21. rész 2. és 10. meg a 22. rész 19. verseiben.

Halljuk, hogy itt a Jelenések könyvében négy helyen is és minősítetten a legvégén. A szent város kifejezéssel, mikor bemutatja, hogy eljön az örök üdvösség dicsősége – az Új ég és az Új föld másképpen –. De ennek az örök üdvösségnek a dicsőségét azzal is leírva, hogy a Bárány menyasszonyi népe, aki tulajdonképpen a szent város, leszáll és Isten lakik ott, és már templomra sincs szükség, mert az Isten és a Bárány a temploma. A képek halmozása: Isten az ő népével lakik mindörökké boldogan a szent város drága üzenetében. Édenkerttől indul és ha végiggondoljuk, tényleg tulajdonképpen egy kertváros van bemutatva a Jelenések könyve végén, de ez a kertváros ez az Új ég és az Új föld egésze. Az egész föld, az egész teremtett mindenység megújulva, és minden arra mutat, hogy Isten és az ő népe boldog közösségben mindörökké.

Már Nehémiásék számára is az ígéret reménységében valósult meg minden, ami számukra az ő idejükben jelen volt, illetve múlt. És nekünk is így van, hogy az ígéret reménységében minden, ami a mi időnkben jelen, illetve múlt. Csak számunkra a múlt az még teljesebb, mint Nehémiásék számára, hiszen nekünk már a megváltó mű beteljesedése utáni időszak van újszövetségi hívő népként. És így lesz beszédes majd – de csak a végén szeretnék mondani példákat –, hogy mit jelent számunkra a szó fizikai értelmében is lakni valahol vagy együtt lakni, mint Isten népe közössége az Úrral. Ezért fontos, hogy lássuk, hogy Nehémiásék hogy élték át: az ígéret reménye a földi életre és az örökkévalóságra vonatkozóan is. Az Úrral lakni az ő népének.

A szent szó – emlékszünk – azt jelenti: valakihez tartozik. Ez esetben az Úrhoz tartozó, az övé, az ő tulajdona. De azokat a jellemzőket hordozza, ami és aki ő. Bence van tehát, hogy az ő népe is szent. A Jóel könyve 3. rész 17. verséből idéztem, és annak a résznek a legvégén, és a felosztás a Károli Bibliából – az újfordítású Bibliában más a verselés –, elhangzik ez a boldog hitvallás: Sion lesz az Úr lakóhelye. Az Ezékiel könyve 48. rész legutolsó versében pedig, a 35.-ben ez áll: „ott az Úr”. A szent város, amelynek a kapui Jákób 12 fia nevével jegyezve és ez a jellemzője, ez a neve ennek a városnak: „ott az Úr”, „ott lakik az Úr”. De az állítmányt nem is kell odatenni: „ott az Úr”.

Ha szent, akkor tiszta is és szent dolgok zajlanak benne, ahogy Jeruzsálemben valóban templomközpontú város, templomközpontú nép, mert a templom is az istenközpontúságot mutatja, akkor istentisztelet zajlik. Ószövetségi időben föl kellett menni Jeruzsálembe, hogy tiszteljék Istent azon a módon, amit ő kijelentett. De számukra is nemcsak kultuszi istentisztelet a templomban, hanem az élet istentisztelete hazamenve. De az ószövetségi hívőknek mégiscsak Jeruzsálembe, az Úr házába menni minősítetten az Úr közelsége volt. Aztán hazamentek, ott is az Úr közelsége, mert a szent város miatt szent az a föld, ahol él az Úr népe. Akkor is, hogyha esetleg támadások érik, nehézségek, bajok őket. Mert szent.

A város kifejezés pedig, az ókori város gondolat hozza azt, hogy ez a város valakié, valaki uralja. Isten esetében: ahol uralkodik Isten és ahonnan uralkodik az egész földön. De a város jelzi, hogy akik ott laknak, azok összetartoznak, egyek, egységben vannak, közösségben Istennel és egymással. Illetve a városfal védelmet is jelent. A város védelme. Az ószövetségi hívő nép számára, ha Jeruzsálem áll, a templom áll, ez

esetben akkor is védelem alatt vagyunk, hogyha éppen a mi városunkat, talán a háttár szélén most elfoglalták a filiszteusok, nem baj, majd az Úr úgyis győzni fog, csak harcolnunk kell miatta. A város tehát a valakihez tartozás szintén, mint a szent kifejezés is, a közösség, az egység Istennel és egymással, illetve a védelem.

Nehémiás idején – itt a 11. résznél járunk már a bibliai kijelentésben, a történetek leírásában – kész a városfal 52 nap alatt. Azért mondom így többször, hogy jegyezzük meg, hogy milyen hamar fölépítették a városfalat. De úgy tűnik, hogy a város benépesítése nem történt meg ilyen gyorsan kezdetben. Kevés a lakó. A 7. rész 4-5. verseiben Nehémiás ezt észre is veszi és azt olvassuk ott, hogy érzi, hogy itt valamit tenni kell.

Viszont érdekes, hogy a 7. rész 4-5. versei után a 11. rész 1. versétől kezdődően olvassuk a folytatást a történetleírásban. Közben ott van a 7. rész 6. versétől a 10. rész 39. verséig terjedő szakasz eseményei. Zorobábel, aki a hazatérés, a Círusz perzsa király idején engedélyt kapott hazatérés vezetője, Zorobábel idején egy névsor a 7. rész folytatásában. Aztán arról olvasunk, hogy Isten népe hogyan ünnepel, hogyan akarja a törvényt megtartani, mikor meghallja, milyen esküt tesznek. Ilyen történések, aztán jön a 11. résznek a kijelentése mint folytatás.

Persze a 7. részben van egy nagyon érdekes megjegyzés a legvégén, a 73. versben, amikor bemutatja, hogy Zorobábel idején, amikor Isten engedélyt adott Círusz által, hogy hazatérjenek és kik voltak, akik hazatértek, ott van egy gyönyörű névsor és annak a végén van egy ilyen megjegyzés, hogy Izrael számára mindenkire igaz, hogy a maguk városában lakik, mindenki a maga városában lakik. És ez egy hatalmas ígéret beteljesedése. Majd nézzük meg az egész Bibliából, hogy amikor ez szerepel, hogy Izrael a maga városaiban lakik, benne van, hogy abban, amit az Úrtól kaptak örökségül. A városokban és a falvakban lakik Izrael: otthon van a földön, a saját földjén az Úr népe. De még ez a 7. rész vége csak.

Jeruzsálemben még mindig kevesen laknak. Közben – ahogy mondtam – még a nép Istenhez való viszonya a törvény tekintetében az esküvés kérdésében és csak ezután a mostani szakasz. Itt van jelentősége annak, hogy a szent város kifejezése is mutat az egész Biblia alapján Isten szeretetére, munkájára, hogy az ő népével van. De a történet és ez a kijelentés bemutatja, hogy Nehémiás idején Isten hogyan népesíti be ezt a várost.

A hangsúly pedig mindig ezen lesz, hogy Isten népesíti be a várost. Nem is az a kérdés, hogy hogyan népesül be tulajdonképpen, hanem hogy ki által. És éppen ez a kifejezés is ezt erősíti. Majdnem kimondtam, de nem szerettem volna hamarabb, hanem itt azt, hogy a 7. rész 4-5. versében azt olvassuk, hogy Nehémiás szívét Isten indította fel arra, hogy elkezdjen valamit tenni azért, hogy Jeruzsálem ne olyan kevés lakóval bírjon. Kész van már a fal, de kevesen laknak benne. És így válik nagyon beszédessé Istennek a munkája, hogy mielőtt még bemutatná azt, hogy hogyan népesítette be a várost, először bemutatja, hogy kikkel. És bemutatja, hogy hogyan állítja helyre Zorobábel idején is, de most már Nehémiás könyvében elsősorban Nehémiás meg Ezdrás idején hogyan állítja helyre lelkileg az ő népét. Törvényfelolvasás, bűnbánatot tartanak és esküt tesznek, hogy ők az Urat akarják követni.

S ekkor figyeltem föl arra, pedig ott volt a szemem előtt, hogy mi előzi meg közvetlenül a 11. rész 1. verse kijelentését, mert ott egy 'és' szócska van: „És lakozának a nép fejedelmei...” Az 'és' jelzi, hogy folytatódik a történet. De mi van közvetlenül előtte? Ez van a 39. versben a 10. részben, kicsit előbből kezdem olvasni: „és mi nem

hagyjuk el a mi Istenünknek házát” – ígérlik meg a nép tagjai, a vezetők is és mindenki. Mi van közvetlenül az „és lakozának” és így benépesíti Isten az ő szent városát és lakozott a nép a városban? A mi Istenünk háza. A templom. Mi nem hagyjuk el! – mondják esküvel.

A kijelentés leírásában ennek jelentősége van. Az eredeti kéziratok nem voltak szakaszolva és versszámokra osztva, hanem folyamatosan volt az írás. Aki olvasta: „...a mi Istenünknek házát. És lakozának a nép fejedelmei...” – így lenne a sorrend. Miért szent a város? Mert ott van az Isten háza benne. A nép nem akarja elhagyni az Isten házát. Akkor mi történik? Akkor a nép majd figyel arra, hogy ha Jeruzsálem, a szent város kicsiny létszámú lakóval bír, akkor legyen nagyobb létszámú Jeruzsálem lakóinak a száma. Nehémiást már felindította az Úr, és Isten elkezd cselekedni, hogy legyenek olyanok, akik beköltöznek Jeruzsálembe, a szent városba. Végig Isten munkája.

Hogyan történt ez az isteni munka? Először azt olvastuk, hogy sorsot vetettek, hogy tíz emberből egyet bevigyenek a szent városba lakóul. Azért is gondoltam a Károlit felolvasni most is, mert egyrészt legjobban adja vissza a kijelentés üzenetét az ősi nyelvből is, és ez nagyon kifejező: „a többi nép pedig sorsot vete, hogy minden tíz emberből vinnének egyet Jeruzsálembe, a szent városba lakóul” – majd nézzük meg, hogy az újfordításban költözésnek fordítja. De az nagyon kifejező: „vinnének egyet Jeruzsálembe, a szent városba lakóul” – mintha vinni kellene.

És ebben benne van az a lehetőség, amit olvashatunk magyar bibliamagyarázatokban is, hogy hát az ókorban szokás volt, amikor királyok, diktátorok áttelepítéseket eszközöltek, hogy a faluból megtöltsék azt a várost, amit mondjuk építettek a maguk dicsőségére, és kötelezően menni kellett, ott nem volt pardon. Áttelepítés. De itt a „vinnének egyet Jeruzsálembe, a szent városba lakóul” azt mondja: sorsot vetettek.

Mi van mögötte? Sorsvetés. Isten vezetése, Isten akarata, Isten tervének a keresése a sorsvetés. Tehát akik így kerültek, így költöztek Jeruzsálembe, a szent városba, mert ez az Úr terve velünk, akarata, rendelése. Itt neveket is olvasunk a folytatásban, csak nem akartam felolvasni, mert egy csomó héber nevet hallanánk és minenkünk ez nem jelentene sokat, de ha itt magyar nevek lennének, akkor azokat értenénk és eszünkbe juthatnának, hogy hát igen, ismerek ilyen nevű családokat. Szinte biztos, hogy azok a nevek nagy családok fejeit, vezetőit jelentik. Mivel a nép fejedelmei már Jeruzsálemben telepedtek le – ez beszédes, hogy nemcsak Nehémiás, hanem a nép fejedelmei ott vannak már Jeruzsálemben eddigre –, de még mindig kevés a lakó, ezért sorsvetés.

Következő így volt: „És áldá a nép mindazon férfiakat, akik önkéntesen vállalkozának arra, hogy Jeruzsálemben lakoznak.” Na ezután a vers után nagyon sok magyarázó arra gondol, hogy szinte biztos, hogy a sorsvetéssel csak azok mentek, akik nem szívesen mentek volna, de hát kénytelenek voltak, mert Isten ezt akarja. De annyira örömteli volt olvasni azért több olyan kommentárt is, és nekem is első olvasásra egyből ez jutott eszembe, hogy az önként, az vonatkozhat azokra is, akik a sorsvetés alapján ki lettek választva. Hát miért ne mehettek volna ők is ezzel a lelki jellemzővel: önként? És természetes a jelentés akkor is, hogyha vannak, akik sorsvetéssel, de nem kényszerből, illetve vannak, akik úgy érzik, hogy Istent nagyon szeretik és hátha az Úr a szomszédomat is oda rendelte, én is megyek. Felelősséget érez az Úr iránt, a szent város iránt, felelősséget érez Isten népe iránt és ő is beköltözik önként. Őt nem sorsolták ki, de megy önként akkor is.

Szeretném tehát aláhúzni, hogy akkor is, hogyha a sorsvetettekre vonatkozik, akkor is, ha azokon kívüliekre, egy biztos, hogy a sorsvetés is meg akik önkéntesen mentek: Isten munkája, Isten kegyelmes munkája. És mivel a nép helyreállt lelkileg, egyértelmű, hogy akik sorsvetés által mentek, azok is ezt nagyon szentül élték meg.

Belegondoltam abba, hogyha az a kérdés, hogy vajon az Úr kit akar közülünk küldeni valahova, ami nagyon magasztosnak tűnik, még ha izgatottak is vagyunk vagy arra gondolunk, hogy azért nem lesz könnyű ott lakni, mert ott házat kell talán építeni, ott elég sok még a rom, de az Úrnak terve van velünk, velem, a családommal, és megyünk, mert az Úrnak ez a terve. Sorsvetés és önkéntesség – ezek a módok is jelzik, hogy itt tényleg teljes mértékben az Úr van a középpontban. Az élet is és a kultusz is istenközpontú.

Még van három jellemző, amit ki kell emelni. „Áldá a nép” – a többi nép, akik nem mentek áldották azokat, akik mentek. Gondoljunk bele, hogy áld. Általában Istennel kapcsolatban szoktuk mondani, hogy ő áld. A zsoltárokból olvasunk arról, hogy áldott az Úr, áldja a népet az Urat. Itt viszont áldja a népet azokat, akik az Úr eszközei és az Úrnak engedelmesek.

Az jutott eszembe, hogy és így az Urat áldják természetesen, de benne van az áldásban az, hogy mindenki átérzi ennek az örömét, ennek a magasztosságát, boldogságát, hogy az Úrral és az egymással való szeretetközösségben lehet, hogy mi itt maradunk a falunkban vagy egy vidéki városban, a szomszédunk meg beköltözik Jeruzsálembe, de bármikor, ha találkozunk, milyen jó lesz átérezni azt, hogy ő is engedelmes és mi is. Mert hallottuk a 3. versben – ezért volt fontos a 3. vers is –, hogy voltak, akik maradtak a maguk városaiban. És ez is fontos volt, hogy Izrael az ő örökségében, a maga városaiban és falvaiban lakik.

Hallják a testvérek, hogy ezt mondom, hogy Izrael. Itt ez van: „az Izráel, a papok, a Léviták, a Léviták szolgái és Salamon szolgáinak fiai”. Izrael – ez a másik jellemző. Izrael – nem azt mondja, hogy Júda. Júdát és Benjámint meg a papokat, lévitákat itt a névsorban a folytatásban kiemeli. És Júda volt a babiloni fogságban, de az Izrael kifejezés önmagában jelzi, hogy Isten teljes népe. Újra hadd említsem: Ezékiel könyve legvégén a város kapuinak a nevei Jákób 12 fia nevével jelezve. Áldja a népet az Urat, mert így teljes, így boldog ez a nép, Isten eszköze.

A harmadik jellemző pedig a 18. verset újra kiemelve: „A Léviták összesen a szent városban: kétszáznyolcvannégyen.” Valamiért Isten ki akarta emelni a léviták létszáma összesítésénél, hogy a szent városban laknak. Ezzel is jelezve, hogy ez a város azért szent, mert itt vagyok, itt szent dolgok történnek, a kultusz, a templomi szolgálat. És azok, akik ott vannak ennyi létszámmal, ezt végzik is. Istenközpontú, templomközpontú város. Rendezett társadalom, rendezett főváros.

A Mózesnek adott ígéretben még ott a kivonulásnál a Mózes 2. könyve 19. részében a Tízparancsolat kijelentése előtt hangzik, hogy: „És lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép.” És „papok birodalma és szent nép” Nehémiás idején is.

Minden és mindenki Istentől rendelt helyén, örökségében. Az élethelyzetük, feladatok, sok mindent teljesíteni kellett még. Napi szükségek lehettek. Jeruzsálemben nem volt olyan könnyű. Sőt szinte biztos, hogy nem is lehetett mondjuk növényeket termesztani olyan mennyiségben, mint vidéken. Hogy lesz ennivalónk? Mi lesz, ha éhség tör ki a földünkön, mert hát máshol is hallunk éhségről? De a napi szükségeket is annak a fényében: de hát ez szent város, itt az Úr, majd ő gondoskodik. Védekezésre szorultak. Az ellenség a fővárost biztos, hogy el akarja foglalni előbb vagy

utóbb, védekezni kell majd, ha itt lakunk. És szolgálat. Ezek a földi élethelyzetek, de az örökkévalóság szempontjából, a láthatatlan világ szempontjából átgondolva, látva.

Jeruzsálemet benépesíteni tehát – mert Isten népesíti be – azt jelentette a jelenre nézve, hogy ott laktak, de végig ott volt a gondolataikban, a hitükben az ígélet is: azért lakunk most itt, hogy majd jöhessen ide a Messiás, az Isten küldötte, hogy beteljesítse Isten az ígéletet és az ígéreteket. Az ígélet a Messiás – Jézus, hadd mondjam így –, az ígéreteket pedig, amit a Római levél 8. rész 32. verse mond: „vele együtt mindent”. Ideiglenes földi lakóhely számukra a szent város, Jeruzsálem. Ők is tudták, hogy ez csak egy ideig tart, amíg nem jön el az örök dicsőség állapota. De mégis a város maga is az állandóságot is jelezte számukra is mutatva így az örök boldogság reménységére.

És az újszövetségi hívó nép, azaz mi is, pasaréti gyülekezeti tagok itt a gyülekezeti életben is, a családi életben, a munkahelyi viszonylatokban, most mi a fővárosban élve – mert Pasarét a fővárosban van, Budapest-Pasaréti Református Egyházközség, ez a nevünk, tehát biztos, hogy fővárosi gyülekezet vagyunk – ugyanúgy átéljük a szent város üzenet igazságát, és azokat a jellemzőket, amiket elmondtunk Nehémiás idejéből. Isten népesíti be, sorsvetés, önkéntesség, Izrael mint Isten teljes népe, a lévítai szolgák, azaz szolgálunk az Úrnak. Rögtön hadd mondjam, most már nem papi tisztség, hanem egyetemes papság. Ez a különbség. Nagyon nagy a különbség, de lényegében mégsem. Szent város – csak nekünk nem kell Jeruzsálembe menni, hogy ott legyünk. Bár tudom, hogy vannak a testvérek között, akik jártak Jeruzsálemben és átérezték, hogy olyan szent ott számunkra, akik a bibliai történeteket ismerjük. De a szent város gondolat: ott, ahol Isten népe él.

Mikor a Greizer házaspár megérkezett, küldtek e-mailt és fényképet, s olyan jó volt látni, hogy odaértek, ahova elindultak és fogadták őket szeretettel. De így készülésközben az jutott eszembe, hogy lehetett volna úgy is, hogy ez a házaspár meg a két gyermekük olyan missziói területre mennek, ahol még nincs senki hitben. Ők az elsők. Az is lehet, hogy kivégzik őket, hogyha Jézusról beszélnek meg a gyermekeiket, mert olyan helyre mennek, ahol ilyenek vannak, ilyen pogányok. De Isten küldte volna őket és mentek volna egy veszélyes missziói területre. De szent az a hely, ahol ott van Isten népe misszionáriusként is, akármilyen veszélyes.

Az Úr népe. Ahol az Úr népe van. Ahol élsz. Lehet, hogy egyedül. Ilyen is van Magyarországon is sajnos, hogy valaki teljesen egyedül egy faluban hívó emberként és nincs közössége. Lehet, hogy pasaréti prédikációkat tud csak hallgatni esetleg, mert ezt tudta megszerezni már annak idején is a szocialista rendszerben, de ő egyedül van, viszont az a hely szent akkor is. Nem akarom tovább fokozni a lehetőségeket, csak gondoljunk bele abba, hogy ahol élünk, ahol lakunk, akkori is, ha van lakásunk, akkor is, ha nincs, akkor is, ha építkezünk, akkor is, ha hatalmas házunk van. A szent azt jelenti: az Úré, az Úrtól való, az Úrért létező. Ideiglenes, de Istentől kapott, általa elkészített. Ezért lehetünk mi is hálásak, ezért mondhatunk áldást másokra is, magunkra is. A múltra nézve is, ahogy Nehémiásék is visszatekintettek. A Nehémiás könyve erről beszél végig. És előretekintve a jövőre, a boldog örök haza reményére.

Amikor én ide kerültem, akkor többször is albérletben laktam, háromszor vagy négyszer kellett költözni. Aztán amikor meg lett vásárolva a Hermann Ottó úton az a lakás, ami szolgálati lakás számomra, az albérleti viszonyok után jobban átéltem, hogy állandó hely. És ez olyan jó érzéssel töltött el. Ráadásul nagyon szép lakás. De nem az enyém, hanem a gyülekezeté, tehát ez nekem csak átmeneti, időleges ilyen

értelemben is, viszont nagyon jó benne élni, lakni. Arra emlékeztet, hogy csak ideiglenes lakóhelyünk van. Ha a sajátom lenne, akkor is. Budapest II. kerületében, Hermann Ottó úton, 37 négyzetméter! Keveset kell takarítani. Vagy arra gondoltak a testvérek, hogy sokba kerül, ha eladnánk? De nem ez a kérdés, hanem időleges és mégis mutat az örökkévalóra.

A fiatalok meg a családok manapság biztos sokat beszélnek erről a szóról, hogy CSOK vagy falusi CSOK. Én azért izgulok, hogy a falusi CSOK itt a budapesti fiatal házásoknak minél kevésbé jusson eszükbe, mert akkor a fiatal családok ki fognak költözni falura, akkor ők nem lesznek már velünk pasaréti gyülekezeti tagokként, pedig itt nőttek föl velünk. De a falusi CSOK lehet, hogy lehetővé teszi, hogy vidéken induljanak el és az ottani gyülekezetekben lesznek áldássá, mondanak áldást vagy mi is áldást mondunk rájuk, mert elmennek, elköltöznek a szó fizikai értelmében.

Önkéntesen vagy sorsvetéssel. Mert az is lehet, hogy a sorsvetést úgy élik át, hogy a mai határozatok alapján melyiket éri meg jobban kihasználni. Lehet, hogy még több millió forintot kapunk családalapításra, építkezésre, hogyha városban vagy faluban használjuk ki a lehetőségeket. De önként megyünk, nem kényszerből. Ezeket a példákat csak azért gondoltam mondani, hogy nagyon hétköznapi fizikai körülmények a mai világban, a mai Magyarországon. De ideiglenes lakóhely, de az Úrtól kapott akkor is és mutat az örök hazára. Hálával lehet, áldással és boldogan.

Mivel Jézus is szenvedett kísértést a szent városban, nem lehet kihagyni ezt a gondolatot. Lehet, hogy a szent város azt jelenti, hogy ahol meg lehet kísérteni, mert a földi életben élünk a szent városban és Jézus is kísértést szenvedett. Most a lakásra gondolva a kísértés lehetősége. Túl nagy lakást akar valaki építeni, mert a kísértés az, hogy: – Hát a barátaim, akik nálam sokkal szegényebbek, mekkorát építettek! Vagy elkezdünk építeni, aztán elkezdünk veszekedni, nincs egység, fölépül a lakás és azon gondolkodik a pár, hogy el fogunk válni, mert ez rettenetes, amilyen állapotba kerültünk a lakásépítés vagy házépítés miatt. Vagy megváltoznak a törvények. Eltörlik mindazt, amit most esetleg a családjogi törvényekben meghirdettek. És akkor mi lesz az adósággal? Azért mondtam most ilyen negatív jellemzőket, hogy bármi adódhat, ami kísértés.

Jézus kísértése – emlékszünk, így volt a válasza: „meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet.” Az istenkísértés arra utal, hogy van egy bizonyos helyzet, ahol az a kérdés, hogyha ez a helyzet jellemző, akkor velünk van-e az Úr? Hadd mondjam újra: ha ez a helyzet jellemző, akkor egyáltalán velünk van-e az Úr? Ez az istenkísértés lelkiállapota. De a szent város gondolat azt hirdeti: még ha az életemet is elvennék, akkor is tudom, hogy velem van az Úr. A 390. dicséretnek az utolsó versére emlékszünk? Hogy ki meg mi mindenkit el lehet venni tőlünk, de mi akkor is tudjuk, hogy az Úr a győztes, mert hozzá tartozunk. Kísértés azonban érhet bennünket, de a szent város azt jelzi: de én tudom, hogy itt az Úr, én az övé vagyok és Jézus is győzött, én is győzhetek.

Még két jellemző: hogy Pasaréten is a mi gyülekezetünkben is az Úr így gyűjti az ő népét. Benépesíti, az Úr népesíti be. Ha látják az életünket, lehet, hogy az ellenség is egyszer csak testvérré lesz, ahogy Saul is megtért a damaszkuszi úton végül. Látnak, ahol élsz, ahogyan élsz, a fővárosban, a szent város gondolatban és közben elkezdenek Jézushoz jönni, elkezdenek a gyülekezetbe jönni. Gyülekezetben is hűségben, szolgálatban. De nemcsak hűség a gyülekezetben, a szolgálathoz, hanem a holnapi nemzeti ünnepünk miatt még a hazához is hűségesek lehetünk.

És a vége a legszebb: mindez csak időleges. Az örök és teljes, ami a Jelenések könyvében van. A Nehémiásék számára is ugyanaz volt ez a gondolat, mint ami a mi számunkra. Ilyen értelemben számunkra és nekünk is az Új ég és az Új föld. A dicsőséges kertváros, ahol boldogság van és öröm, ahol nem lehet már kísértés sem. Semmi nem lesz, ami a bűnesetben megromlott, viszont minden lesz, amit Isten, akié a szent város, aki uralkodik, aki a mi Istenünk, aki az ő egyszülött Fiát adta, nem kedvezett neki, aki hogyan ajándékozna vele együtt mindent.

Ha pedig Isten már a földi életben is Jézussal együtt mennyi mindent tud adni, akkor milyen lesz az örök élet! Micsoda kincsek lesznek! De a legfontosabb akkor sem az lesz, amit kapunk, hanem akivel élhetünk. Az Úrral. Örök, boldog közösségben.

Imádkozzunk!

Áldunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy mi itt a hazánkban békességben élhetünk. Köszönjük, Urunk, hogyha vannak is nehézségeink, bajaink, talán még a kísértésben is elesésünk, azaz bűneink, de akkor is láthatjuk az Úr Jézusban kegyelmes szeretetedet, szentségedet. És köszönjük, hogy bennünket is helyre is állítasz, ha kell, és mindenképpen bátorítasz, erősítesz, vigasztalsz.

Köszönjük, hogy ez az ószövetségi történet számunkra itt és most isteni üzenet lehet. Ennek az igének a drága kijelentését, hogy ránk is igaz: szent városban lakunk, élünk. Hogy még ezáltal is akarsz elveszetteket menteni. Mi is lehetünk eszközök ebben és mi imádkozunk is értük, akik ismernek bennünket, találkoznak velünk, szavainkban, tetteinkben, életünkben láthassák ezt, láthassanak téged.

És kérünk azokért, akiknek nincs megoldva a lakáskérdés, azokért a fiatalokért is, akik építkeznek talán és küzdenek. De kérünk azért is, hogy ők is mindig rád nézzenek először és így a kísértések között, a próbák idején is álljanak meg hitben velünk együtt.

Köszönjük azokat a törvényeket, amelyek vezetőink által arra mutatnak, hogy lehet a mi fiataljainknak, gyermekeinknek is jövője. Urunk, arra kérünk, hogy te vezesd a mi vezetőinket, de tartsd őket alázatban, merjenek téged félni. Akik pedig hitben járnak közöttük, merjenek ők is rád mutatni. Köszönjük, hogy nemcsak nemzeti ünnepünkön imádkozhatunk mi a mi vezetőinkért is, hanem minden alkalommal, amikor együtt vagyunk a te színed előtt.

És Urunk, ha Kárpátaljára gondolunk az igei üzenet fényében, fáj a szívünk, hogy olyan sok lakás üres, mert el kellett menekülni. Bocsásd meg, hogy ott háborúznak. Bocsásd meg a nagyhatalmaknak a rossz döntéseit. De Urunk, te uralkodol hatalmasan mindenek fölött, teremts ott békességet, kérünk. Az ottani magyaroknak és lelki testvéreinknek hadd lehessen bátorságuk, békességük, ők is hadd éljék át a te jelenlétedet, Urunk.

És kérünk arra, hogy segíts azoknak, akik betegek, akik halálra készülnek talán és ezt tudják is. Add, hogy ők is nézzenek terád, Urunk. Kérünk téged, hogy lássák tebenned a drága reménységet és vigaszt.

És köszönjük, hogyha az Úr Jézus eljön, akkor meghalni sem kell nekünk sem. Köszönjük, Urunk, ha Jézus eljön, akkor bekövetkezik az a boldog állapot, örökkévaló boldogság, amelyről a Jelenések könyvében is szóltál a szent város üzenetében.

Jézusért hallgasd meg imádságunkat most, amit csendben is elmondunk neked, Atyánk.

Ámen.

622

Fenn a mennyben az Úr

✂ Ismeretlen svéd költő verse

♪ Amerikai dallam (?)

✂ Túrmezei Erzsébet (1912-2000)

Dm Dm Gm Dm

Fenn a menny - ben az Úr min - den győ - tes - nek ád,

Dm Dm C7 F

A - ki Jé - zus - sal járt, s ben - ne hitt:

F D7 Gm C F B

A - rany - ból ko - ro - nát, fe - hér é - gi ru - hát,

B G7 C Dm

Hár - fa húr - ja - it pen - get - he - tik.

Dm Dm Gm Dm

Refr. I - gen, ott min - den kész, i - gen, ott min - den kész,

Dm Dm C7 F

Min - den győ - tes - nek jár ö - rök rész,

F D7 Gm C F B

Bol - dog vég - he - tet - len ö - röm vár o - da - fenn,

B E7⁹dim A7 Dm

Jé - zu - sért én is el - nyer - he - tem.

2. Vígan lépkedünk színarany utcákon át,
Halljuk angyalok dicséretét,
Szemünk láthatja Jézus szent ábrázatát,
Aki vért ontott bűneinkért.
Igen, ott minden kész ...

3. Élet forrása kínálja élő vizét,
Tiszta, hús vizét bőségesen.
Fényt az Úr maga áraszt és hint szerteszét,
Halál nem lesz ott, éjszaka sem.
Igen, ott minden kész ...

4. Minden gyötrelmet, bánatot elfeledünk,
Ha Ő bennünket keblére von.
Jézus szívére hajthatjuk fáradt fejünk,
Nála béke vár és nyugalom.
Igen, ott minden kész ...